

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

MILIJARDNA ŠKODA ZARADI POPLAV V FRANCII

Poplave zavzemajo vedno večji obseg ter so opustošile cele pokrajine — številne človeške žrtve — Za prvo pomoč poplavljenecem je vlada določila 100 milijonov frankov

Pariz, 5. marca. Poplave v južni Franciji zavzemajo vedno večji obseg. Vse reke so narasle deloma zaradi dolgotrajnega deževja, deloma pa zaradi naglega tavanja snega v Pireneih za 6—9 metrov. Narasčanje rek je bilo tako naglo, da so bili onemogočeni vsi varnostni ukrepi. Mesto Perpignan je bilo že včeraj popolnoma odrezano od ostalega sveta. V vsem okrožju so porušene vse ceste in razdejane vse železniške proge, tako da je vsak promet nemogoč. Mesto Castres je popolnoma pod vodo. Prebivalstvo se je rešilo na bližnje hribe. Ker begunci niso mogli rešiti ničesar, prejemajo sedaj hrano od vojaštva.

Tudi Toulouse je popolnoma odrezan od sveta. Največja katastrofa je

nastala včeraj pri Montaubanu, kjer se je porušil glavni nasip. Voda se je s strahovito naglico razlila na vse strani in poplavlja dva okraja. Po še nepotrjenih vesteh je v Montaubanu utonilo nad 100 ljudi. V vasi Ralsnes je voda porušila 100 hiš in uničila elektrarno, ki je dobavljala tok celemu okraju. Reka Tarn je tekotom noči upadla za en meter, vendar pa se to ne pozna mnogo. Kraj Villemeille, ki je bil še včeraj deloma pod vodo, je danes docela poplavljen. Reka Garon se vedno neprestano narašča. Iz Catilaca je včeraj dopoldne prispel zadnji vlak, popoldne pa je bil že vsak promet nemogoč, ker je železniška proga na več krajih porušena. Nad mestom Krožjo letala, ki skušajo priti na pomoč prebivalcem,

ki so se zatekli na strehe in drevesa. a jih sedaj ni mogoče rešiti. Razdejanja se neprestano nadaljujejo. V Montaubanu grozi smrt 60 prebivalcem, ki so se zatekli v cerkveni zvonik. Vsi poizkusi, da bi se jim približali s čolnom, so ostali brezuspešni, pač pa so pri tem utonili 4 vojaki.

Vlada je imela včeraj posvetovanje, na katerem je sklenila, da bo nemudoma predložila parlamentu poseben zakon, s katerim bo dovoljenih za prvo pomoč poplavljenecem sto milijonov frankov. Po uradnih cenitvah znaša povzročena škoda 10-krat toliko. Po zadnjih vesteh je naraslo število človeških žrtv, ki jih je zahtevala katastrofa, na 250.

Avstrijski zakon proti terorju

Avstrijska vlada hoče uveljaviti zakon, ki bi onemogočil vsako nasilje delodajalcev, delavcev ali političnih skupin

Dunaj, 5. marca. Naspotja, ki vladajo med fašistično navdahnjenim Heimwehrom in med republikansko socialističnim Schutzbundom so, kakor znano, svojočasno tako poostrišla notranjopolitično napetost, da se je bilo batj meščanske vojne. Sedanji zvezni kancelar dr. Schober je že ob prevzemu vlade najavil, da bo z vsemi sredstvi nastopil proti temu pojavu. Glede na to, da so naspotja med pristaši obeh skupin vedno bolj posegala tudi na privatno polje in na gospodarsko življenje, se je vlada sedaj odločila, da s posebnim zakonom onemogoči tako početje. Parlamentu je bil že dni predložjen načrt zakona proti terorju, ki sedaj o njem razpravlja zakonodajni odbor. Zakon določa med drugim, da so neveljavne vse kolektivne pogodbe, če strme za tem, da se smejo zaposliti v podjetju le pripadniki kake gotove stanovske

organizacije ali kake gotove pol. skupine. Delodajalec je zabranjeno pobirati od delavcev prispevke bodisi za stanovske organizacije v politične svrhe ali za kak drug namen. Vsek delavec ima pravico, da tirja od delodajalca na ta način odtegnjene zneske za tri leta nazaj. Za delodajalca se smatrajo v smislu tega zakona ne samo privatna podjetja, marveč tudi javnopravne ustanove in korporacije. Kdor bi skušal na kakršenkoli način preprečiti zaposlitev katerega delavca zaradi tega, ker pripada kake gotovi stanovski organizaciji ali politični skupini, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev, če dejanje po drugih zakonih ni strožje kaznivo. Kdor skuša ovirati od politične oblasti dovoljena zborovanja, sestanke ali povorke, se kaznuje z zaporom do enega leta. Deželne vlade so pooblašene, da izdajo v okviru tega zakona za svoje področje še podrobnejše določbe.

Jugoslavija v mednarodnem zračnem prometu

Letalske zveze s Parizom in Berlinom. — Angleški zračni promet v Indijo bo v bodoče vodil preko naše države.

Beograd, 5. marca. Za letošnje sezono v jugoslovenskem zračnem prometu se vrše velike priprave. Jugoslovenske zračne proge bodo letos razširjene tako, da bo imeli zvezo z vsemi važnejšimi mednarodnimi progami. Dosedanja jugoslovenska proga Beograd—Zagreb bo na eni strani podaljšana preko Dunaja in Prage tako, da bo imela zvezo z Berlinom in Parizom, ter preko Prage. V Novem Sadu pa se vrše sedaj pogajanja z zastopnikom angleške družbe za zračni promet v svrhu priključitve naše države na angleško mednarodno progo London—Indija. Zastopnik angleške vlade Brecker se zavzema za to, da bi naša vlada dovolila angleškim letalom, ki izvr-

šujejo promet na tej progi, pristajanje na naših letališčih v Novem Sadu, Beogradu in Skoplju. Doselej je vodila angleška proga preko Italije in Grčije, sedaj pa se bo zaradi skrajšanja usmerila preko Dunaja, Budimpešte in preko naše države. Kakor se doznava, je bil tozadevno že dosežen sporazum in bo angleška družba za zračni promet v kompenzacijo za to prevzela prevažanje naše pošte na omenjeni progi. Lokalna proga Beograd—Zagreb bo v letošnjem poletju bržkone podaljšana do Maribora, kjer bodo letos zgradili letališče. V tem primeru bo tudi promet Dunaj—Trst usmerjen preko Gradca in Maribora, tako da bo tudi ta proga priključena na jugoslovenske proge.

Proslava 80letnice Masaryka

Ljubljana, 5. marca. AA. Po odloku ministrstva prosvete O. n. br. 17328 z dne 4. marca t. l. imajo učenci osnovnih in meščanskih šol češkoslovaške narodnosti na dan proslave osemdesetletnice predsednika Masaryka 7. t. m. pouka prosto. Po naredbi bana, v. d. načelnika dr. Lončar s. r.

Odhod naše delegacije v Prago

Beograd, 5. marca. AA. Včeraj ob 12.20 je odpovala posebna odposlanstvo naše kraljevine v Prago, da sodeluje pri proslavi 80-letnice predsednika češkoslovaške republike Masaryka in da mu preda čestitke v imenu N. Vel. kralja in kraljevske vlade. Na čelu delegacije so ministri za pravosodje g. Sršić, general Vojslav Savić, adjutant N. Vel. kralja in Milan Marjanović, šef centralnega presbira pri predsedstvu vlade.

Sokolska telovadba v kmetijskih šolah

Beograd, 5. marca. V svrhu fizične in moralne vzgoje učencev nižjih in srednjih poljedelskih šol je izdal prosvetni minister vsem šolskim upravam teh zavodov navodila, naj učencem omogočijo v smislu zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije posejanje sokolske telovadbe. Tam, kjer ni sokolskih društev, naj jih uprave poljedelskih šol osnujejo sporazumno z ostalimi šolami dotičnega kraja.

Požari v Grčiji

Pariz, 5. marca. AA. »Havas« poroča iz Soluna, da znaša škoda požarov, ki so besneli v Kavali med 24. februarjem in 2. marcem v tamošnjih skladiščih tobaka, 24 milijonov frankov. Uničenih je bilo nadalje 10 trgovin v vrednosti 2 milijonov frankov. Razen tega je bil 2. marca v Solunu velik požar, ki je uničil tamošnja skladišča žita. Škoda znaša 3 milijone frankov. Vzroki teh požarov, ki niso slučajni, še niso ugotovljeni.

Položaj v Španiji

Madrid, 5. marca. Notranji minister uradno demantira vesti o nemirih in revolucionarnem gibanju v Španiji ter poudarja, da vlada v vsej Španiji red in mir. Skraj vse stavke, ki so izbruhnile zadnje dni, so ustavljene in se je delavstvo vrnilo na delo.

Madrid, 5. marca. Španski zunanji minister je izjavil novinarjem o cenzuri listov v Španiji, da novinarske agencije lahko svobodno poročajo pod svojo odgovornostjo.

Ustanovna listina Reparacijske banke

Rim, 4. marca. V postopku italijanske narodne banke je podpisal včeraj v navzočnosti guvernerja Stringheria in generalnega ravnanja Azzolinija pooblaščenec banke I. P. Morgan, Giovanni Fummi v imenu treh ameriških bank, in sicer banke I. P. Morgan New York, First National Bank New York in First National Bank Chicago ustanovno listino za mednarodno reparacijsko banko, ki so jo zastopniki udeleženih emisijskih bank podpisali že dne 27. februarja.

Brezposelnost v Rusiji

Moskva, 5. marca. AA. Po sovjetskih uradnih podatkih je ostalo brez dela 80.787 židovskih rodbin, ki so se bavile s trgovino. Razen tega je brez zaslužka 121.300 članov židovskih obrtnih društev.

Deklaracija francoske vlade

Tardieujeva vlada bo nadaljevala dosedanje francosko zunanjo politiko in oskrbela za ojačitev notranjega miru. — Francoski socialisti v strogi opoziciji proti novi Tardieujevi vladi.

Pariz, 5. marca. Na današnji dopoldanski seji je vlada definitivno odobrila vladno deklaracijo, ki jo bo podal ministrski predsednik na današnji seji parlamenta. Vladna izjava navaja tudi razvoj pogajanj za sestavo vlade in omenja med drugim, da je Tardieu predlagal radikalni socialistični stranki notranje premirje. O glavnih nalogah navaja deklaracija sprejetje proračuna, reformo davčnega položaja, londonsko razorožitveno konferenco, ratifikacijo haaskih sporazumov, carinsko konferenco v Ženevi in rešitev saarskega vprašanja. Glede na zunanjo

politiko naglašava deklaracija, da bo vlada vztrajala na dosedanjih poti mirosljubnosti in jačanja miru. Program vlade je v ostalem »razvit gospodarskega značaja. Vlada bo stremela za zboljšanjem gospodarskega položaja in za pospeševanjem domače produkcije. Načelno se izreka za reformo zastarelega davčnega sistema.

Pariz, 5. marca. Francoska socijalistična stranka objavlja danes v svojih listih sklep strankinega vodstva, da bo stranka vodila najstrožjo opozicijo proti drugi Tardieujevi vladi tako v parlamentu kakor me! narodom.

Diplomatski incident v New Orleansu

Kako je sprejel guverner države Louisiane zastopnika nemške republike.

New York, 5. marca. Ob prički obiska nemške križarke »Emden« v pristanišču New Orleansu se je v nedolgo pripetil dogodek, ki je zbudil mnogo smeha. Poveljnik križarke kapitan Arnaud de la Perriere je posetil v spremstvu nemškega konzula v New Orleansu Jägerja guvernerja države Louisiane Longa v vladni palači. Guverner Long ju je sprejel v svileni zeleni pižami, v modročrni obrobjeni spalnici in v modrih copatah. Guvernerjeva obleka je vzbudila seveda ogorčenje pri obeh Nemcih, ki sta došla v svečanostni uniformi. Konzul Jäger se je zaradi tega tudi pritožil pri poveljniku guvernerjeve milice in zahteval opravičilo od najvišjega državnega predstavnika, češ, da je omalovaževal službeni poset. Ko je guverner videl,

kaj je povzročil, je izjavil konzulu Jägeru: »Za mi je, toda po poreklu sem iz Winnfelda, iz gora Louisiane in le malo vem o običajih mednarodne diplomacije ter nenehni enodnosni oblikah. Sicer pa sem postal guverner le slučajno, ker sem dobil več glasov kakor moj protikandidat. Kaj naj storim, da poravnam nesoglasje?« Konzul je nato poslušal guvernerja, da bi bilo primerno, ako vrne poset na križarki, kar je tudi obljubil. V ponedeljek popoldne je guverner res prišel na križarko »Emden« v povsem svečani obleki, v fraku, le podočeni njavi kloбак, ki pa je imel na glavi, ni bil povsem primeren za ta oficijelni čin. Vendar pa se kapitan ladje nad to pomankljivostjo ni zgražal ter je križarka pozdravila guvernerja z 21 topovskimi strelji.

Pospeševanje našega poljedelstva

Navodila ministrstva za kmetijstvo za smotreno poljedelsko gospodarstvo. — Evidenca kmetijskih uradnikov-strokovnjakov

Beograd, 5. marca. Ker je žetev v letih 1927 in 1928 zaradi suše nazadovala in ker napovedujejo tudi letos zelo vroče poletje, je izdal minister za kmetijstvo vsem banknim upravam navodila, naj skrbijo na svojem področju za to, da se bodo polja čim bolj obdelala. Zlasti priporoča banknim upravam, naj napotijo poljedelce svojega področja na to, da izkoristijo letošnje izredno ugodno in toplo pomladansko vreme in čimprej obdelajo zemljo.

V zvezi s tem so dobile banske uprave tudi strog nalog, naj se pri imenovanju kmetijskih uradnikov strogo drže zakona o pospeševanju poljedelstva, ki določa za to kategorijo uradništva primerno strokovno izobrazbo in prakso. Poljedelski minister je naročil vsem banknim upravam, da mu morajo do konca aprila predložiti spisek vseh uradnikov, ki se udeležujejo v tej panogi, ter pri vsakem natančno navesti njegovo šolsko izobrazbo in dosedanje prakso.

Težave angleške vlade

Baldwinova oenziva proti Macdonaldovi vladi. — Zaupnica liberalne stranke Lloyd Georgeu.

London, 5. marca. Za prihodnjo sejo spodnje zbornice je vložil ministrski predsednik Baldwin predlog dnevnega reda, v katerem se graja politika vlade glede na pobijanje brezposelnosti in glede na zaščitne carine. Kdaj bo prišel ta dnevni red v razpravo, še ni znano.

London, 5. marca. AA. V spodnji zbornici je bil z 286 proti 212 glasovom odbit predlog konservativne stran-

ke o redukciji kreditov za Board of Trade. Ta predlog so konservativci utemeljevali s konferenco o carinskem premirju v Ženevi.

London, 5. marca. Na zborovanju liberalne stranke je bila sprejeta posebna resolucija, ki izraža Lloyd Georgeu neomajno zaupanje ter ga prosi, naj obdrži predsedstvo stranke in vodstvo strankine politike.

Nadaljevanje londonske konference

Pomorska razorožitvena konferenca se sestane zopet v petek. — Ameriški protest.

London, 5. marca. AA. Na sestanku med načelniki delegacij in francoskim poslanikom je bilo določeno, da bo prihodnji obči sestanek razorožitvene konference v petek po prihodu francoske delegacije.

New York, 5. marca. AA. Glavne osebnosti, ki so dale pobudo za nedeljski apel v korist znižanja pomorskega oboroževanja, so odposlale včeraj ame-

riški delegaciji v London kablogram, v katerem pravijo, da je opustitev nade v znižanje pomorskega oboroževanja, kakor to javljajo listi, v največjem nasprotju s politiko, napovedano po Havru. Kablogram dodaja, da je bil ameriški narod mišljenja, da je znižanje oboroževanja prvi in glavni cilj konference.



Samomor beograjskega trgovca

Beograd, 5. marca. AA. Nocoj se je usmrtil v svojem stanovanju trgovec Avram Azriel. Vzrok samomora je nervoza in težki revmatizem.

Avtomobilska nesreča

Beograd, 5. marca. AA. Včeraj popoldne je trčil avtomobil št. 143 v vojaški motorcikl, ki ga je vodil vojaški sofer Varda. Sofer je bil težko ranjen, motorcikl poškodovan. Koga zadene krivda, še ni ugotovljeno.

Poizkušen samomor služkinje

Beograd, 5. marca. AA. Včeraj se je skušala zastrupiti služkinja Vera Masaroš. V bolnici so ji izprali želodec. Vzrok samomora je nesrečna ljubez.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Deviza: Amsterdam 22.753. — Berlin 13.5275 — 13.5675 (13.5425). — Bruselj 7.9091. — Budimpešta 9.9261. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 797.96 — 800.96 (799.46). — London 275.81. — New York 56.645. — Pariz 222.03. — Praga 167.71 — 168.51 (168.11). — Trst 297.29.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.26, London 25.1675, New York 517.85, Bruselj 72.17, Milan 27.1225, Madrid 60.25, Berlin 123.575, Dunaj 72.95, Sofija 3.75, Praga 15.34, Varšava 58.05, Budimpešta 90.575, Bukarešta 3.06.

Slovo Ljubljancev od karnevala

Zadnje prireditve letošnjega predpusta, ki je bil zelo dolg in razposajen

Ljubljana, 5. marca. Končno je! Namroč trpljenje mamic, gardedam, tet in guvernanti, ki so morale spremljati neugnano in plesa željno mladino na ples, v plesno šolo in na maskerade, presedeti po cele ure in zdehati od dolgega časa. Končno je trpljenje ubogih zakonikih mož, ki so morali vsak hip globoko poseči v žep, zdaj za svileno toaletto, zdaj za fine nogavice, zdaj za masko in vstopnino. Oddahnile se bodo šivilje in krojači, ki so merili obleke in smokinge, končana je sezona za izvoške in šoferje, za čevljarje in klobučarje, modiste in frizerje, za barvarje, mežnarje in notarje. Kajti predpust je tudi čas ženitve. In tudi vrata zastavljavnice se ne bodo več tako pogosto odpirala. Izvzvenili so zadnji akordi, utihnile je godba, ugasnile so luči po dvoranih, kjer je še snoči odmevalo veselje in ranjanje razposajenih maskar. Polnočni zvon je oznanil, da je na svetu vse minljivo.

Snoči, odnosno davi so pokopali pusta. Slovo je bilo razposajeno, radostno. Kdo bi se pač cemeril in pretakal solze v času splošnega ranjanja? Včeraj pač ni bil dan sentimentalnosti! Zdej je pa pepelnica in dobro bi bilo, da bi si posebno mi Slovenci pošteno posuli glave s pepelom.

Sobota in nedelja sta Ljubljancev omnoči še ležali v nogah, spaneč jim je silil v oči, ugnati pa se le niso dali. Ubrali so jo v plesne dvorane, da se še enkrat navžijejo radosti in veselja, da se enkrat ponore, da dostojno proslave Kurenta in so poslove od princa Karnevala. Zopet so se napolnile plesne dvorane, navdušeno so Ljubljanci plesali četvorko in kolo, sipali konfeti drug drugemu v obraz, švigali so korijandoli, praznile so se steklenice rujnega vinca. Povsod je bilo veselje in prijetno. V Narodnem domu in na Taboru, v Kazini in na Belevueju, v restavraciji »Emonev«, pri Keršču v Šiški itd.

Najimnitnejša je bila gotovo prireditelj Ljubljanskega Sokola pod devizo »Kazna posajena Ljubljana«. Ljubljanci so se res imenitno zabavali. Menda so slutili, da bo v Narodnem domu od sile prijetno in zato so ga napolnili do zadnjega kotička. Nad 1000 ljudi je bilo v dvorani. Dvorana je

bila spremenjena v veselo in razposajeno Ljubljano. Mojster Skružny je dal Ljubljani veselo lice. Cel Marijin trg v karikaturi, Prešeren pri pijaci, njegova muza pa razkoračena. Originalni so bili prizori z Mestnega trga, posrečeno so bila karikirana razna javna in zasebna poslopja. Lože so bile spremenjene v znane ljubljanske gostilne. Kdor je hotel, se je ustavil pri »Cin-kolctu« ali krenil k »Fajmostru«, »Pod Skalco« ali v »Operno klet«. Za zabavo in razvedrilo je skrbel izvrsten Nagodetov dječben, splošno razposajenost je pa še povečalo lepo število mask. Nad 250 jih je bilo. Originalne in banalne, groteskne, posrečene ter devizi odgovarjajoče. Harlekini so dvorili pierotkam, paše so se klanjali Kitajkam, žokeji odaliskam itd.

Ob zvokih izvrstnega orkestra se je vrstil ples za plesom. Plesalo se je vse vprek, zdaj valček, zdaj fokstrot, pa kolo in četvorka. Zadnji gostje so se šele ob 6. jutraj selili iz Narodnega doma.

Zivahno je bilo tudi na Taboru, kjer so se zbrali mesarji in njihovi prijatelji. Dekoracije so ostale od nedelje in torej ni bilo treba mnogo izpreminjati. Prireditelj je bila kakor prejšnja leta izredno zabavna, glavna atrakcija pa je bila seveda deviza, da je vsaka druga plesna točka valček. Zato ni čuda, da se je na Taboru zbralo staro in mlado, dasi je bilo »staro« številneje zastopano, kajti starejši generaciji so razni »trojci« in tangi španska vas in pride na valčkovih večerih najbolj na svoj račun. Prireditelj je bila zelo animirana, k čemur je v izdatni meri pripomogel izvrsten orkester Sokola I.

V Kazini so se zbrali prijatelji Atene. Tudi ta prireditev je prav dobro uspela, čeprav ni imela obiska, kakor ga je bilo želeli. Povsod je bilo prijetno in zabavno, vendar pa policiji ni bilo treba posredovati. Nekateri pomočniki so se sicer tudi v mestu glasno poslovali od pusta, toda hujših konfliktov z očesom postave menda nikjer ni bilo.

Danes pa marsikateri veseljak preganja mačka in si kurja žolodec s čebulo, slaniki in kislimi kumarci, a marsikatero dekle pretaka solze, ker zopet minil je predpust in samica je ostala...

Danes je pa fletno

Šotlerjevo srečanje s celjskim šampijonom. — Kopovo igranje mačke z mišjo. — Wehram premagal Budrusa, Italijan zavorca.

Ljubljana, 5. marca. Snoči je bilo manj gledalcev ko običajno, najbrže radi pustnega torka. Zanimivo pa je, da je prisostvovalo mednarodnim rokoborbam mnogo izvenljubljanske publike, ki je postala po časopisnih poročilih pozorna nanje. Policija je bila snoči ojačena, a ji ni bilo treba tolikokrat intervenirati kakor predpustno.

Pred rokoborbo se je razvil zlasti na balkonu, kjer se zbira polnoštevilna ljubljanska mladež, posebno ona iz valjenjskih, trgovskih in delavskih krogov, živo pomenskovanje.

— Le kako se bo izkazal naš Šotler!
— Arkalu, boš videl, da ga bo nabrslal!
— Figa! Celan je kisl kumara, sem že videl.

No, boš že videl, kako se z ljubljanskim šoferjem češnje zobjejo.

— Šišenskim, prosim! se je oglašil tretji — čevljarček.

— A na boš tih, žvirca!

In sta nastopila: Šotler, ljubljanski amater in šampion Doberl, celjski amater. Šotler je še mlad, kakih trideset let ima, visoke, vitke postave je in še precej mišičast. Doberl je za glavo manjši od njega, zato pa je v prsih zelo močan in se zna spretno boriti.

— Fes fant je tale Šotler! je bila soglasna sodba publike.

Šotler je kmalu po začetnih prijemih vrzel Doberla na tla in ga začel »ribati« po vratu.

— Fes ga žagi! so se čuli klici z balkona.

Doberl je skočil pokonci in se spoprijel s Šotlerjem, ki je skušal biti ves čas v ofenzivni. Prostor, določeno za rokoborbo, mu je nehoti postal preozek. Rini je Doberla izven njega k stenskiemu zagrinjalu ali pa tudi z odra na tla.

— Šotler misli, da je v Šiški.

— Doberl, kam pa bežiš? se je čulo z balkona.

Doberl si ni znal drugače pomagati, ker je Šotler neprestano rinil vanj, kakor da je skočil z odra pred zavorca in Kopa, ki sta sedela pod odrom in z drugimi rokoborci očito z velikim zanimanjem opazovala borbo.

Šotler je po šofersko močan! Zavoljo prijateljev se mora izkazati, je menil moj prijatelj.

Doberl je skočil na oder, Šotler je zopet rinil vanj, Doberl se ga je branil in ga skušal vrči na tla. Borbo je prekinil dvominutni odmor.

Po odmoru se je Doberl ravnil na Šotlerja s tem, da ga je treščil z odra po stopnicah. Oba amaterja sta nato izmenjavala prijeme, kar nekaterim, ki so hoteli, da bi bila borba bolj napeta, ni bilo všeč.

— Deja se no mal na tla vredi! je zadnelo z balkona.

Šotler je takoj poskusil, a Doberl se ga je z lahkoto otresel, naker se je Šotler obrnil k publiku s kretajo, s katero je menda hotel povedati: Ja, ne gre!

— Dej ga z nelsonom! so kričali Šotlerjevi prijatelji.

Šotler je prijel Doberla za rake in prišel z glavo butati ob nasprotnika.

— Aje! Zdej le, Šotler, dej ga!

Šotler je vehementno naskočil Doberla in ga porinil zopet na rob odra, tako da je pod odrom sedeči Equatore komaj obvaroval Doberla padca.

— Šotler bi hotel imeti malo večji podan, je menil starejši gospod.

— Ali vidite, kako se Kop smehlja? je vzkliknila mlada dama.

— Sodnika Weygolda je najbolj lušno gledat. Le kako se muza!

Šotler je zopet prišel z glavo trkati ob Doberlovo.

— Šotler se lahko trka, ker je navajen h kantonu zaviti in si ob njem glavo rahlat.

— To, kakor se sedaj mečeta, je pa a la Budrus in Mrna.

— Deja se, deja, al' se bosta do jutri božala!

Publika je počila v smeh.

— Ta mal' se ga ne upa prav prijet, ta velik je pa preneroden! je menil moj so-sed.

— Doberl, zakaj pa spet bežiš? — je kričalo stojišče.

— Ja, kaj ne vidijo, da ga Šotler rine z odra, se je razburjal gospod, sedeč v prvi vrsti v parterju.

Sodnik Weygold je bil prisiljen večkrat prekiniti borbo, ker se ni vršila sredi odra. Vršila se je skoro ves čas stoje in je ostala po 25 minutah neodločena. Publika je navdušeno klicala Šotlerju »živio«, proti Doberlu pa je bilo čuti par živio.

Kot drugi par sta nastopila Kopa in Mrna, Mrna se je široko vstopil, vpognil hrbet in prijel Kopa, ki je bil tolikrat »mrtav« razpoložen. Kot bi mignil, je prijel Mrno z eno roko za brado, z drugo pa za glavo in ga v tej pozi vrtil okoli sebe, kakor bi bil vrtiljak. Ko se je Kopa ustavil, se je Mrna še parkrat opotekel, obstal je in začuden gledal Kopa »kakor bi bil monštranca«.

— To je naravnost igra mačke z mišjo! je menil inteligenten gospod. Kop se norčuje iz Mrne.

Rokoborba sta se vnovič spoprijela. Kopa je prišel Mrno trepljati po glavi, Mrna je skušal Kopa udariti po roki, a Kopa je vedno pravočasno odmaknil. Ko je Kopa Mrno zopet potepeljal po glavi, je slednji na vso moč zamahnil z roko, da bi kresnil Kopa. Kopa se je hitro odmaknil, a Mrna je radi velikega zaleta — padel.

— Taie Kopa je božanski! On ve, kaj čuče publika.

— Danes je pa res kušno!

— Deja no polko zaplesati! je zakričal nekdo z balkona.

— Pero, vrž ga!

Ko se je Mrna pobral, se je zmagovalno oznil po publiku, kakor bi hotel reči: Al' sem ker! V naslednjem trenutku ga je že imel Pero v »šviclostinu« in na tleh. Ko se je Mrni posrečilo vstati, ga je Kopa zopet prijel z eno roko za brado in z drugo za glavo in ga vrtil okoli sebe. Na tleh ležečega je »ribal«, a Mrna je »močan ko bik«, zato se je kmalu izmuznil. Ko je bil Kopa parter, je vrzel Mrno preko sebe, zo-

pet parter, pa po stopnicah. Publika je imela priliko nasmejati se do solz. Sineha ni bilo skoro konca, ko je Kopa parter s tako silo tiskal Mrnove prste k tlom, da mu jih ni mogel izviti. Po 25 minutah je bila borba proglašena za neodločeno. Nadleževala se bo prihodnjič do odločitve.

Zanimiva je bila tudi odločilna borba med Wehramom (Nemčija) in Budrusom (Mazurija). Orjaski Mazurec je delal Wehramu precej preglativ. Kadar ga je dobil Wehram v hud prijem, se je Budrus junsko zatekel k stenskiemu zagrinjalu. Pripetilo se je, da se je v takem momentu oprijel sodnika Weygolda. Tako je bil večer poln komičnih prizorov.

Po dveminutnem odmoru je Wehram vrzel Budrusa preko sebe na tla. Budrus pa se mu je izvil. Borba je potekala neodločeno do drugega odmora. Po odmoru Budrus ni hotel na tla in mu je moral sodnik dopovedovati, da je bila borba v takem položaju prekinjena. Budrus se je tudi to pot boril surovo, mestoma celo besno, kar pa je postalo usodno zanj. Ko se je zopet razkačen s povzdignjenimi rokami zaletel v Wehrama, ga je ta zgrabil in ga iznenada gladko položil na hrbet. Borba je trajala 53 minut. Publika je frenetično aplavdirala.



Dnevna gledališka blagajna

Dan za dnem se odigravajo pri dnevni blagajni opere prav neprijetni prizori, katerim je vzrok slaba organizacija. Vstopnice prično prodajati ob 10. uri, vendar pa n. pr. v ponedeljek 3. t. m. niti ob pol 11. uri blagajničarka ni prišla s prodajo, češ da mora sortirati naročene vstopnice in jo je šele energično tožbanje na okno počulo, da je strankam po predpisih postreči. Ali ne bi bilo mogoče že ob osmih jutraj pričeti s prodajo?

Potem še nekaj! Pri vseh blagajnah je navadno urejeno tako, da je dohod zavarovan z ograjo in se stranke razdele, da prvi pridejo preje na vrsto ter da se ne prerivajo in prepirajo. Pri tej blagajni ni nikake ograje, ljudje se ne morejo razvrstiti, vsaki silijo v drugo. Ali ne bi bilo mogoče urejati tako, kakor so povsod po svetu spoznali za pametno in dobro? Če uprava vodi dnevno blagajno, naj skrbí, da bo mogoče dobiti vstopnice brez posebnega truda, jeze in sitnosti. saj niso zastoni!

Pot na Grad

je predmet ponovnim pritožbam občinstva, dasi — po mojem mnenju — neupravičeno. Najbrž ni znano občinstvu, da se je baš o tej novo nameravani poti vršil že večkratni razgovor med gospodi, ki imajo sedaj besedo na magistratu. Pred dnevi se je vršil celo komisijski pregled na licu mesta, toda izvršiti se zaveda trenutno ne more, ker tamkajšnji prebivalci sami delajo največ ovir. Pomisliti je treba, da se vsako zemljišče za ugodno pot ne da porabiti, kaj pa je primerno, pa sveta lastnik ne proda ali pa zahteva tako pretrpano ceno, da mesto ob pametnem gospodarstvu ne more blizu.

Nedvomno ima magistrat težko stališče. Ukloniti se je delni užitenjski dohodek, ljudje skušajo odpraviti ali vsaj znižati hoteljski davek, dajati davek na nočne karte, na nezadane parcele, vodarino itd. Nasprotno pa zahtevajo naprave, ki niso nujno potrebne. Najbrž vsaki misli, da ima samo on želje, ne gleda pa na skupnost. Upamo, da bo vsak pomislil vsaj v bodoče, da je pri vsakem izdatku teba dveh faktorjev: dajalca in prejemnika.

Holzapflovica ulica

Malokateri Ljubljanci ve, kje je ta ulica in se manj jih je, ki bi vedeli, odkod to ime.

Holzapfel je bil ribniški dekan, ki je volil vse svoje prenočišče za ustanovo gluhomencev v Ljubljani. Po tem velikem mecenu se tedaj imenuje ulica, ki teče za prostornim vrtom gluhomencev. Bilo je še nekaj drugih dobrotnikov, ki so pomagali pred 30 leti dvigniti dom gluhomencev slovenske mladeži. Pozneje pa ni prišlo nikomur več na misel, da bi segel v žep po kako večjo vsoto ali da bi celo zapustil kako težko hramilo knjižico v rudi bednih slovenskih gluhomencev. Slepcev se še kdo spomni, kar je čisto v redu, a pozabiti ne bi smeli, da je tudi v gluhomenci mnogo revne in od vsega sveta zapuščenice dece, ki bi bila tudi vesela kakoga približjaka in razvedrila in bi tako lažje pronašala kruti udarec usode, ki jo je oropala enega najdražjih čutov: sluha, za nameček pa je vzela še govor. Tako bi izkazal tem sirotam velikansko uslug, kdor bi jim omislil vsaj preprosto kino - aparat. (Morda se za tridesetletnico najde tak mecen? —)

Resnici na ljubo moram povedati, da je še vseeno nekaj ljudi, ki na gluhomence niso popolnoma pozabili. Kaj pozabili? Celo tako je treba reči da se je domalega vsak dan spominjati in ji prineslo svoj »obulus«. Te »mecen« je treba iskati med prebivalci omenjene Holzapflove ulice, ki pa so dobili že hude konkurence v sosednji Cegnarjevi ulici. Skromni so, kakor se pravi mecenom spodobi in hočejo ostati ne-

Wehramu, posebno še, ko mu razlučeni Budrus ni hotel seči v roko, temveč mu je prožil nogo...

Kot četrti par sta nastopila v odločilni borbi Equatore in Johnson (Afrika). Borba je bila dvakrat prekinjena z dveminutnim odmorom. Enkrat je bil Italijan parter, drugi zopet zavorca. Italijan se je zopet trudil, da dobi nasprotnika v svoj viraži »dvojni nelson«, a zavorca mu je nekaj časa znal izmikati. Ko pa je bil parter in je hotel zgrabiti Italijana za vrat, da ga vrže preko sebe, je ta izkoristil priliko in dobil zavorca v »dvojni nelson«. Zavorca je poskusil vse, da se reši strašnega prijema — zastoni, Italijan ga je krepko držal in tako utrudil, da je kmaj stal na nogah. Ko se mu je končno izvil iz prijema, je bil tako slab, da ga je Italijan zlahka položil na hrbet. Borba je trajala 53 minut.

Drevo nastopilo: Šotler: Budrus, Mrna - Doberl, Wehram - Equatore in v odločilni borbi Kopa: Johnson.

Stanje: Wehram 4 točke (1), Equatore 4, Kopa 3 (2), Johnson 2 (2), Mrna 2 (2), Budrus 0 (1), Doberl 0 (1) in Šotler 0 (1).



imenovani, zato opravijo svoje »darovanje« najraje v okrilju mraka ali teme in še takrat ne v lastni osebi ampak po svoji nadbudni deci. Ne segajo v žep, ali v skrbno zaklenjen predal pač pa v ta ali oni kot svojega stanovanja, pod omaro ali pod posteljo in potem odrinejo... nekateri odrinejo prav junsko kar na sredo vrta, večina pa le prek ograje, baš toliko, da je na mestu. Vsako pomlad vzame vrtnar tucat gošencev, da pobere »darove«. Za pol parizarija se jih nabere kako leto, kakor je pač razpoloženje pri prebivalcih Holzapflove in Cegnarjeve ulice. In ko je že toliko tekem in rekordov, bo treba tudi tu kaj ukreniti, da se dožene, komu gre prvenstvo za najidealnejše ubito skledo, prevrtno žogo ali košare, kos štedilnika in kaj vem, kaj še vse. Letos se je nekdo »postavil« celo s polomljenim kovčgom in morda prihrči drugo leto prek ograje že pol avtomobila, ali pa kar cel priklonil voz tramvajav... Da bi bil vsaj preprost kino - aparat! — Vsaj to! — Pa še tega ne, vsaj kak stražnik, ki bi tu pa tam malo pogledal tudi v Holzapflovico in Cegnarjevo ulico! —

Prijatelj gluhomencev.

Tretja trafika v Zeleni jami

Gospod urednik. Dovolite mi glede na članek pod tem naslovom v sobotnem »Slov. Narodu« kratko pojasnilo. Članek je temeljil na napačnih podatkih Piscec se je gotovo preveč pristransko informiral o zadevi.

V članku je med drugim rečeno, da je zaposlil za trafiko imovit posestnik in železničar, trgovec, prevoznik itd. Posestnik sem res in železničar tudi in oče sedemčlanske družine tudi. Prošnja za trafiko, ob katero se toliko spodbika anonimni pisec, pa ni veljala zame, temveč za mojo hčerko. Čudno se mi zdi, da dopisnik, ki je znal te razmere tako imenito in hrabro opisati, ni imel toliko poguma, da bi se pod članek tudi podpisal.

Trafiko, katere posedovalci se toliko pritožujejo, ima v našem dobro situirana soproga mojstra, ki je državni uslužbenec. Torej če je revna vdova toliko potrebna zaslužka, zakaj daje trafiko v najem? Oskrbnivatelj revne »dove« pa tudi ni v bogve kako obupnem položaju. To sklepam iz tega, ker je posestnik dveh hiš in ima dobro službo.

Mislím, da če si hoče dekle samo pomagati do kruha, ni tak greh, da bi bilo treba udariti na veliki zvon. Sploh je pa vsak anonimni dopis dvomljive vrednosti, kajti človeku, ki nima toliko poguma, da bi se podpisal, je težko verjeti.

Schlamberger Ivan.

Pri železnih in črevesnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehavanju, tesnobi, bofečinah v četu, nagnjenju k bluvanju, učinita 1-2 časi naravne »Franz Josefove« vode, temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 5. marca 1930: katoličani, Pe-pelnica, pravoslavci: 20. februarja, Lav i Agat.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Opera: Gostovanje bavarskega ljudskega odra.

Kino Matica: Singing fool.

Kino Ideal: Dnevnik razbojnika.

Kino Ljubljanski dvor: Pomlad se badi.

Rokoborbe v Unioni.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Kurat, Gosposvetska cesta, Sušnik, Marjan trg.

Poziv p. t. javnim korporacijam in narodnim društvom

V petek, 7. t. m. ob 1/2 17. bo priredil podpisani odbor baklajo in svečanostni spreved po mestu v proslavo 80-letnice prezidenta Českoslovske republike dr. Toma Masaryka. Dr. Masaryk je poglavar bratske zavezniške države in eden največjih sedaj živečih Slovanov, zato je pač samo prijetna dolžnost narodne Ljubljane, da ob izrednem njegovem jubileju dostojno počasti tega velikega slovanskega državnika in misleca.

Ob vsrhu vabimo vse naše narodno občinstvo, pred vsem pa vse naše javne korporacije (zbornice, gremije itd.) in vsa narodna društva brez razlike, da se korporativno ali pa vsaj po močnih deputatlah udeležijo slavnostnega spreveda.

Naj ne bo nobene javne korporacije, nobenega društva v Ljubljani in njeni bližnji okolici, ki ne bi bila zastopana pri tem sprevedu! — Zbirališče je ob 1/4 19. pred Mestnim domom, kjer bodo reditelji razvrstili spreved. Med sprevedom bodo igrale štiri godbe.

Prosimo vse korporacije in društva, da sporoče, dali se udeležijo slavnostnega spreveda in s kolikimi člani, vsaj do četrtka 6. t. m. do 17. na naslov: Rasto Pustoslavšek, podpredsednik Jugoslovnsko-českoslovske lige, Knafleja 5, II. nadst.

Prepričani smo, da se bo našemu apelu z navdušenjem odzvalo vse naše narodno občinstvo.

V Ljubljani, 4. marca 1930.

Širši narodni odbor za Masarykovo proslavo.

Dr. Albert Kramer, predsednik Jugoslov.-českoslov. lige, Evgen Jarc, podžupan.

Masarykova proslava na naši univerzi

Na univerzi Kralja Aleksandra I. v Ljubljani se bo vršila proslava 80-letnice prezidenta Masaryka v petek 7. t. m. ob 11. Akademski pevski zbor zapoje »Staročesko«, na kar pozdravi rektor goste. Sledilo bo slavnostno predavanje vseučiliškega profesorja dr. Karla Ozvalda o Masaryku. Zaključni govor bo imel českoslovaški konzul dr. Resl. Svečanost zaključí akademski pevski zbor, ki zapoje »Kde domov moj« in državno himno.

Zadružno gibanje slovenskih železničarjev

Zdej je v dravski banovini 15 nabavljaj-znih zadrug. Začele so posloovati leta 1922. Najvažnejša med njimi je Nabavljajna zadru-ga Ljubljana - Šiška. Da je bila zadruga zelo potrebna, priča nje silni razmah. Leta 1922 je štela zadruga 541 članov, koncem lanskega leta pa je bilo vseh njenih članov že 6120. V istem razmerju je rasel tudi nje promet ter ž njimi vred čisti prebriček. Velik porast članstva je pripisati pač tudi okolnosti, da je Gospodarsko poslovalniško mekladnje Južne železnice prometno mini-strstvo likvidiralo, na kar je pristopilo k zadrugi več ko 4000 uslužbencev južne železnice.

Leta 1926, so je ustanovila zadruga: Že-lezničarski hramili in posojilni zavod. Ta kreditna zadruga stoji na trdnem temelju ter se lepo razvija. Leta 1926 je štela kre-ditna zadruga 170 članov, ob koncu lan-skega leta pa že 919, rezervni sklad, ki je znašal prvo poslovno leto 1720 Din, je na-rasel v mesecu decembru minulega leta na 45.068.66 Din. Iz tega je razvidno, da je razvoj kreditne zadruge prav lep in da ji je bodočnost zasigurana.

V stanovanjske namene je bila ustanov-ljena leta 1924, stavbna in kreditna zadru-ga železniških uslužbencev, zveza z ome-reno zavezo »Bajtar« v Ljubljani. Glavni namen te zadruge je bil pomagati sloven-skim železničarjem pri zidanju lastnih hiš. Prvo leto (1928) je štela ta najmanjša že-lezničarska zadruga 249 članov, a lani je nji-h število naraslo na 339 zadrugarjev. Za-druga si je izposlovala garancijo za kredit 400.000 Din pri raznih hramiliščih, da bi lažje pomagala svojim članom pri gradnji stanovanjskih hiš. Članje te zadruge uživa-jo ugodnost brezplačnega prevoza stavb-nega materiala po železnici ter še neke druge manjše dobrote. Na ta način se je spravilo dozdaj približno 150 železničarskih hiš pod streho, kar je v današnji stanovanjski krizi velike važnosti.

Zadruga štiti pravice in koristi železnič-arjev in požrtvovalno širi idejo zadruž-ništva med železniškimi nameščenci. In od tod nje veliki gospodarski in socialni po-men in razmah.

Prve sodnice na Českoslovaškem

Českoslovaško justično ministrstvo je odprlo ženskam prosto pot do mesta sodnic in te dni so sprejele tudi že prve štiri doktorice prava kot sodne priprav-nice državno službo. V bližnjem času jim bo sledilo več drugih tovarišic na to pot. Od tega, kako se bodo te pionirke v svoji stroki izkazale, je odvisno, da-li bo država še nadalje sprejemala ženske v to stroko.

V bolnici.

Nevesta bolnega v privatni bolnici: — Ali smem k poročniku K?

Danes slanikova pojedina

v restavraciji in kleti „ZVEZDA“

Jedila bodo razstavljena in p. n. občinstvu na vpogled od 17. do 19. ure v restavraciji
V restavraciji in kleti Se priporočata
svira prvovrstni orkester Fran in Rozi Krapeš

Dnevne vesti

Navodila o poslovanju finančnih direktorij. Na temelju zakona o reorganizaciji finančne uprave je izdal finančni minister zelo obširna navodila o tem, kako je treba voditi posle, prenehati na finančno direktorij, odseke za carine in carinarice. Odseki za carinarice so pri finančnih direktorijih v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu ter pri finančnem inspektoratu v Dubrovniku. Finančni direktorij v Ljubljani so podrejene carinarice v Gornji Radgoni, Dravogradu, Mezi, na Jesenicah, v Ljubljani, Mariboru in na Raketu. Odsek za carine vodi šef, ki je odgovoren za redno in točno poslovanje. Poleg šefa ima odsek najmanj še dva uradnika.

Brezposelnost v naši državi. V februarju se je prijavilo 12.760 brezposelnih delavcev in 1446 delavk. Delo je bilo na razpolago 2373 delavcem in 7002 delavkam, posredovanj je bilo za 1128 delavcev in 360 delavk, odpotovalo je v februarju 8717 delavcev in 855 delavk. Koncem februarja je bilo brezposelnih 7298 delavcev in 1270 delavk.

Tujski promet na Jadranu. Vse kaže, da bo letos tujski promet na naši rivieri znatno večji od lanskega. Od začetka leta do konca februarja je bilo v Splitu 3766 tujcev, lani ob istem času pa 3252. Tudi v drugih kraji našega Jadrana imajo že mnogo gostov. Za marec je napovedanih mnogo tujcev, največ jih prispe v Dubrovnik.

Drobitelj v pošte. Vse pošte so dobile okrožno ministrstva javnih del, da morajo v bodoče sprejemati dvodimenzionalne novičke do 500 Din, enodimenzionalne do 200 Din, po 50 para pa naenkrat samo za 1 Din.

Konkurzi in predkonkurzi. Društvo industrije in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 21. do 28. februarja sledečo statistiko: 1.) Otvorjeni so bili konkurzi: v dravski banovini 1, v savski banovini 2, v moravski in vardarski banovini 5. 2.) Otvorjeni so bili predkonkurzi: v savski banovini 3, 3.) Odpravljeni so bili konkurzi: v Beogradu (incl. Zemun) 2, v dravski banovini 1, v dunavski banovini 4, v moravski in vardarski banovini 4. 4.) Odpravljeni so bili predkonkurzi: v savski banovini 4.

Singing fool predstava se dočelane. Jutri v četrtak se bodo vršile v Elitnem kinu Matica štiri predstave zvočnega filma „Singing fool“ in to ob 3, 5, 7 in 8 zvečer. Prva predstava ob 3. pop. je namenjena v prvi vrsti onim gostom z dežele, ki morajo radi vlakovnih ali avtobusnih zvez že popoldne odpotovati iz Ljubljane. Prva predstava ob 3. uri, konec točno ob 5. uri torej mnogo pred odhodom večernih vlakov. Na pismena, telefonska ali brozajna naročila zahtevane vstopnice bodo rezervirane. Navesti je le ure predstave ter število in vrsto sedežev.

Sokolska loterija. Da se nabere dovolj gromotnih sredstev za zgraditev Sokolskega doma v Beogradu, je bila prirejena prva sokolska loterija. Del Sokolskega doma je že dograjen in sicer v najlepšem kraju Beograda pri Zvezdarni. Ker bo v juniju v Beogradu II. vsesokolski zlet, je neobhodno potrebno, da dobi Beograd do tega časa Sokolski dom, ki bo vrh duševne in fizične kulture našega sokolstva in središče sokolskega dela. Zbranje sokolske loterije bi moralo biti 7. februarja, pa je bilo preloženo na 10. junij. Odbor za zgraditev Sokolskega doma v Beogradu prosi vse, ki so prejel srečke v razpetačev, da jim po možnosti čimprej razpetačev.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo po mesec lepo vreme. Tudi večer je bilo po vseh krajih naše države lepo in toplo. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 21, v Sarajevu in Skopju 18, v Zagrebu 17, v Splitu 15, v Ljubljani 12,6, v Mariboru 12 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,2 mm, temperatura je znašala 0,6.

Sin umoril mater. V Kukovi, občina Sv. Lovrenca na Štajerskem, je bil te dni izvršen grozen zločin. Poselnikov sin Josip Vilčnik je iz pohlepa po denarju in posestvu umoril svojo mater, 60letno vdovo Marijo Vilčnik. Vdova je bivala že dve leti sama na malem posestvu v Kukovi. Po močevi smrti je izročila posestvo sinu Jožetu, ki ga je pa že čez eno leto dekoma prodal ter kupil malo posestvo svojega svaka Martina Sedlačka v Smalčinih, kamor se je preselil. Toda radi slabega gospodarstva je prišlo posestvo na boben. Sin je prišel na vrata, da mu izroči še ostali del posestva, katero pa je mati nameravala izročiti svoji hčerki, ki je bila poročena v Smolčinih. Tedaj je sklenil Vilčnik mater umoriti in polastiti se njenega imetja. Udri je v njeno stanovanje, jo zadavil in obesil na vrata, da bi fingiral samomor. Orožniki in sodna komisija so pa kmalu ugotovili, da gre za zločin. Zločin po Vilčnika in dva njegova svaka, ki sta osumljena soudeležbe. Vilčnik je zločin že priznal.

Težka nesreča pri razstreljevanju. V Prihovi pri Mozirju se je sredi prepletla težka nesreča. Razstreljevali so skalovje in mina je prežgala eksploziv. Težko je bil poškodovan na očesih kajnarjev sin France Jurak, katerega so večer prepeljali v ljubljansko bolnico.

Samomor. V Šibeniku si je te dni na strašen način končal življenje 40letni dninar Krsto Grubišić, oče treh otrok. Na podstrežju svoje hiše si je z britvijo prežgal vrat. Našli so ga mrtvega v mlaki krvi. Vzrok samomora ni znan.

Nova žrtev predpusta. Lavi so v ljubljansko bolnico prepeljali težko ranjenega 29letnega čevljarja Naceta Kuharja iz Zadruge pri Križah nad Trzinom. Bil je sredi noči na proslavi, kjer so fantje stolar menjali. Pijača jim je stopila v glavo, nastal je prepir in pretep in med pretepom je nekdo sunil z nožem Kuharja v prsa tik nad srcem. Kuhar se bori s smrtjo. Za napadalec poizvedujejo orožniki.

Prijet razbojnik. V šumi Borovnik pri Osijeku so te dni prijeli razbojnika Dragotina Kapavca, ki je na zverinski način umoril ženo oglarja Pušića, oglarja samega pa težko ranil.

Zločin ali samomor. V sek Bogačadnovci pri Vukovaru so našli te dni mrtvega pred domačo hišo Martina Čikanovića. Ob lasti še niso mogli ugotoviti, če gre za zločin ali za samomor.

Požar v Crlančih pri Sv. Barbari. Te dni je pogorela vinčarja posestnice Ane Kolenčič v Crlančih pri Sv. Barbari na Štajerskem. Ker je hišica na gori in je poleg tega požar izbruhnil ponoči, je bilo gašenje zlasti zaradi pomanjkanja vode onemogočeno. Škoda je dekoma krita z zavarovalnico.

Družba sv. Cirila in Metoda je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Podpirajmo družbo, ki je v jugoslovanske podpore zelo potrebna.

Nenavadna avantura 14letnega fantiča. V Zagrebu je večeraj vzbudila veliko pozornost vest, da je v ponedeljek brez slede izginil 14letni dragutinarjev sin Jurij Rajčević. ki je odnesel očetu 100.000 Din.

Vse mesto je bilo prepričano, da gre za rop, ki je sicer tipičen samo za ameriške razmere. Večera je pa bila skrivnostna zadeva pojasnjena. Pogrešanega dekča so našli v Splitu. Dekle je dejal, da je odpotoval v Split zato, da bi videl sloviti splitski karneval. S seboj je vzel denar in nakit svojega očeta. Polica je našla pri njem še 80.000 Din. Dekle so prepeljali nazaj v Zagreb in ga izročili roditeljem. Polica domneva, da je pri pustolovski izletu važno vlogo tudi neka ženska. Baje gre za neko 20letno vdovo, ki je fantu zmešala glavo in ga pregovorila, da je pobegnil z njo v Split.

Iz Ljubljane

Someščani! Dne 6. in 7. t. m. se bo vršila v Ljubljani slavnostna proslava 80 letnice rojstva velikega predsednika bratske čkoslovaške republike. Vabim vas, da razobesite v teh dneh na vseh svojih hišah državne zastave ter se v velikem številu udeležite svečanih prireditev in manifestacij. — Zupan dr. Dimko Puc.

Izredna seja ljubljanske občinske uprave. V petek 7. t. m. ob 18.45 se bo vršila v mestni dvorani izredna seja občinske uprave ljubljanske. Na dnevnem redu je proslava 80letnice prezidenta čkoslovaške republike T. G. Masaryka.

Osemdesetletnica predsednika čkoslovaške republike Masaryka proslavi Radio-Ljubljana v četrtek 6. t. m. ob 17.30 Slavnostni govor bo imel konzul g. Resl, na kar zaigra orkester čkoslovaško državno himno. Malček bo čestital v českem jeziku predsedniku Masaryku, nato sledi slavnostni koncert s solo-spevi. Vse točke programa so vzete iz čkoslovaške glasbene literature. Od 19.50 bo prenos slavnostne predstave „Libuša“ iz Prage. V petek 7. t. m. bo prenos bakljade in slavnostnega govora, ki ga bo imel zupan dr. Dimko Puc izpred mestnega magistrata.

Ljubljanski Sokol pozivlja svoje članstvo, da se udeležijo v petek 7. t. m. sprejema v proslavo Masarykove 80letnice. Zbirališče članstva v civilnem krogu z znakom ob 6. zvečer pred Narodnim domom. Zdravo! — Odbor.

Sporod Masarykove proslave v ljubljanski operi, ki bo v četrtek 6. t. m. točno ob pol 20. uri zvečer: 1.) Operni orkester zaigra pod vodstvom ravnatelja Polica Smetanova ouverturo k operi „Libuša“. Ta ouvertura je ena izmed največjačnejših Smetanovih umotvorov in se izvaja doma in v tujini pri vseh slavnostnih prilikah. Za ouverturo zapoje ljubljanski pevci obe čkoslovaški himni. Dirigirajo ravnatelj Polica. Na to sledi govor predsednika jugoslovanske čkoslovaške lige ministra dr. Alberta Kramarja in takoj za govorom živa slika: Polkonditev Masaryku, katero sestavi akademski slikar prof. Ivan Vavpotič. Sodelujejo člani naše armade, sokolstva, raznih kulturnih in nacionalnih društev in naša mladina. Vsi v pestrnih kostumih in narodnih nošah. Živi sliki sledi drugo dejanje „Hasanaginice“, ki ga izvajajo pod vodstvom ravnatelja Polica člani naše opere: Vilma Thierry - Kavčnikova, Gostič, Grba, Janko in Mohorič. Akademijo zaključijo I. dejanje Smetanove opere „Prodanca nevesta“. Dirigira kapelnik Neždek, pojo: ga, Ribičeva in Stajdharjeva ter gg. Bettio, Grba in Kovač. P. n. občinstvo prosimo, da pride k svečani proslavi v temnih oblačih, odnosno v narodnih nošah. Cene zmizane opere.

Društvo „Sotac“ v Ljubljani opozarja, da se vrši v soboto 8. t. m. v salonu pri Levu predavanje g. prof. Angele Piskernik o planinski flori. Sočani, prijatelji, planinci in vsi, ki ljubite planine pridite polnoštevilno: k temu lepemu in zanimivemu predavanju. Začetek ob pol 9 uri zvečer. Velop vsem prost. Vsi dobrodošli!

Fotoparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 13T

—lj Občni zbor »Mestne delavske zavarovalnice.« V nedeljo 16. t. m. ob 9.30 se bo vršil v dvorani mestnega magistrata I. redni občni zbor »Mestne delavske zavarovalnice.«

—lj Zlata mladost. (Kulturni film Z. K. D.). V petek 7. t. m. bo predvajala Z. K. D. v kinu Ideal ves dan t. j. ob 4, 5/6, 7/8 in 9 uri izredno lep film, ki bo predočeval vse panoge športa. Plavanje, skakanje s stolpa, plezanje, nogomet itd. vse to goje v Ameriki kot nikjer na svetu. Film je izredno lep in bo kot v Zagrebu tudi pri nas ugajal.

—lj Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani poziva svoje članice, da se udeležijo proslave ob 80letnici velikega predsednika bratske čkoslovaške republike T. G. Masaryka.

—lj Oblastna skupščina RK. Delegati, ki pridejo na oblastno skupščino Rdečega križa v Ljubljano že v soboto 8. t. m., se snidejo zvečer ob 8. uri k prijateljskemu sestanku v restavraciji hotela Štrukelj.

—lj Pianist Ivan Noč je nedvomno eden najboljših nadarjenih jugoslovenskih pianistov, ki si je pridobil svoje dobro ime in sloves tudi že izven mej naše krajevine. Njegovi programi izpričujejo v vsakem pogledu njegovo muzikalno in tehnično znanje ter so na viško sedanje dobe. Noč obvlada z isto lahkoto klasični, kakor tudi moderni program. Posebnost njegovih koncertnih sporedov tvorijo klavirski koncerti muzikalnih genijev Liszta, Beethovna in Čajkovskega. Noč nastopi v Ljubljani v ponedeljek dne 10. t. m. na jubilejnim koncertu Matičnega orkestralnega društva z Lisztovim klavirskim koncertom v es - duru. — Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

—lj Udruženje jugoslov. inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek 7. t. m. ob 20.30 v lastnem lokalnu na Kongresnem trgu 1. Predaval bo g. inž. Stanko Dimnik o predlogu za pogostitev telegrafni kolodvoru v Ljubljani. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

—lj Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Danes ob 8. uri skupna vaja mešanega zbora.

—lj Usnajat korobač s karabinko se je izgubil zvečer popoldne po 5. uri na poti Grad Tivoli - rezervoar. Pošten naščeti naj ga odda v Gledališki ulici št. 2/M. d.

—lj Sentjakovski gledališki oder. V soboto uprizori Sentjakovski gledališki oder navdse zabavno vestnigr »Ognjenik«. Nastopijo gđica. Wirschererjeva, Gorupova, Bučarjeva, Koščakova. Pevalekova ter gg. Petrovič, Moser in Čuk. Na to predstavo opozorjamo že danes omni občinstvo. Predprodaja vstopnic od četrtika dalje v trgovini Miloš Karničnik, Stari trg.

ROKOBORBE

Hotel Union 8.15 zvečer

DANES V SREDO 4 VELIKE BORBE

Sotler Ljubljana	proti	Budim Mazarja
Dobeli Celje	proti	Mina Slovačka

VELIKA BORBA

Equatore Italija	proti	Wehran Nemčija
------------------	-------	----------------

NAPETA ODLOČILNA BORBA

Johnson Afrika	proti	Kop Jugoslavija
----------------	-------	-----------------

Vstopnina: Din 10.—, 15.—, 20.—.

Iz Celja

—lj Občni zbor Gremija trgovcev v Celju bo v torek 11. marca ob 19. v mali dvorani Narodnega doma z občinskim dnevnim redom. Udeležba članstva je strogo obvezna.

—lj Proslava 10letnice Glasbene Matice v Celju bo v nedeljo 9. t. m. ob 16. uri s slavnostnim koncertom v veliki dvorani Celjskega doma. Program koncerta obsega prav krasne skladbe, prave glasbene bisere iz svetovne glasbene literature. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjižarni Gorčič & Leskovšek.

—lj Celjske sokolske župe. V imenovanju društvenih funkcionarjev so se izvršile naslednje spremembe: Starešina Sokola v St. Petru v Savinski dolini Edo Šrihar je odložil svojo funkcijo, namesto njega pa je imenovan Ivan Šrebotnjak. v Rimskih Toplicah za namestnika starešine Karol Dvorak. v Petrovčah za prosvetarja Rudolf Godiček, na Dolu pri Hrašniku za načelnika Viktor Dacar, za načelnika Pavla Haberjeva, za prosvetarja Edo Ferenčič. v Terbovli za namestnika Ivana Paradiževa.

—lj Sokol v Braslovčah priredi v nedeljo 9. t. m. ob 15. uri veliko proslavo Masaryka. Predaval bo župni prosvetar dr. Mejač. V nedeljo 16. t. m. se bo v telovadnici Celjskega Sokola vršil celodnevni sestanek vseh župnih napredniakov in predniasic. Torej se prvotno najavljeni sestanek v nedeljo 9. t. m. ne bo vršil.

—lj Proslava Masarykove 80letnice na celjskih šolah se bo izvršila s posebnim izbranim sporedom v petek 7. marca.

NOGAVICE z ŽIGOM



Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Iz gledališke pisarne

»Glavni dobitek.« Avtor te komedije, naš priljubljeni igralec Fran Lipah, pravi sam, da ne reflektira na literarno priznanje, temveč na priznanje publike. Fakično je dandanes literature več kot preveč, pomanjkanje dobrih in originalnih gledaliških iger pa vse večje in večje. Priprani smo, da nam je to vrzel izpolnil Fran Lipah. Igra je zajeta iz domačega življenja. Ljudje, ki nastopajo v nji, so naši najbližji rojaki. Snov je preprosta, vendar zanimiva za vsakega. Kdo se ni kupil srečke? Kdo si ne želi glavnega dobitka? Kar tako čez noč postati bogat človek! — Komedijo »Glavni dobitek« režira avtor sam. V glavnih vlogah so zaposleni gg.: Cesar, Kralj, Plut, Jan in dame: Rakarjeva, Juvanova, Medvedova, Mira Danilova. Premijera bo v soboto 8., prva repriza pa v nedeljo 9. t. m.

Drugo gostovanje »Tegenseerjeve« bo kakor že javljeno, v petek, dne 7. t. m. v operi. Vpizorili bodo veselo vaško šalo v treh dejanjih »Trije vaški svetniki«, katero sta napisala Max Neal in Max Ferner. V posameznih pavzah bodo nastopili Tegenseerji z originalnimi štajerskimi plesi in s svojim originalnim pevskim tercetom. Burka »Trije vaški svetniki« je žela povsod, kjerkoli so jo igrali, največji uspeh.

Za današnje gostovanje bavarske ljudske odra »Die Tegenseere« v ljubljanski operi je še dovolj vstopnic vseh vrst na razpolago, na kar posebno opozorjamo naše občinstvo. Predprodaja pri dnevnih blaginji v operi in zvečer pri večerni blaginji.

Epilog tragedije slovenske rodbine v Gradcu

Razprava proti Ivanu Modlu, ki je ustrelil svojo pastorko. — Morilec obsojen na 15 let težke ječe.

Naši čitatelji se gotovo še spominjajo groznega zločina, ki je bil izvršen lani v oktobru v Gradcu, kjer je bivši častniški namestnik Ivan Model ustrelil svojo pastorko, 16letno Heleno Zabukovšek.

Model, ki je star zdaj 30 let, je rodom iz Oplotnice na Štajerskem. Dovišil je štiri razrede ljudske šole, potem se je pa izučil steklarske obrti. Med vojno je služil pri 87. pešpolku in je bil za hrabrost večkrat odlikovan. Še predno je prišel k vojakom, je bil radi težke telesne poškodbe dvakrat obšutno kaznovan. Bil je že takrat znan kot velik nasilnež. Po vojni je vstopil v zvezno armado avstrijske republike, kjer je napredoval do častniškega namestnika.

Po vojni se je oženil s Slovenko Marijo Zabukovskovo, ki je v zakon pripeljala tudi svojo 1. 1913 rojeno hčerko Heleno. Pohotni Model se je hotel dekletu opetovano približati, pa se mu ni posrečilo. Lani v oktobru je Zabukovskova odpotovala v Tahrje pri Celju, da bi prodala svoje posestvo, bila pa je tako neprevidna, da je doma pustila hčerko in moža sama.

29. oktobra ob 2. zjutraj se je v hiši odigrala grozna tragedija. Rodbina Gorečnik, ki je imela v najemu sosedno stanovanje je čula okoli 2 ure obupne dekletove klice na pomoč, tudi njeno hropenje in končno težak padec. Sosedje so planili iz svojega stanovanja in začeli trkati na vrata Modelovega stanovanja. V naslednjem hipu so se vrata odprla in v nočni straji se je pojavila na pragu Helena z okrvavljenimi rokami in obrazom in z znaki davljenja na vratu. Gorečnikovi so se usmili ubožice in jo vzele v svoje stanovanje, katero so zaklenili. Z drhtečim glasom je Helena pripovedovala, da jo je hotel oče posiliti in ker se je branila, jo je začel daviti in pretepati.

Ta čas se je pa Model z vso silo zaletel v Gorečnikova vrata, ki so popustila. Planil je v stanovanje z veliko Steyerjevo pištolo v roki. Gorečnikova žena ga je hotelo ustaviti. Model jo je pa pahnil od sebe

Konec šaha Ahmeda Mirze

V ameriški bolnici v Parizu je umrl 28. februarja perzijski eksšah Ahmed Mirza, dedič dinastije Qajar. Umrl je po operaciji ledvic, ki so mu delale preglavice dve leti. Njegovo truplo so odpeljali v muslimansko mošejo v Parizu, od koder je bilo po pogrebnih svečanostih prepeljano v Irak v Mezo-potamijo, kajti zaradi političnih razmer šaha ni mogoče pokopati v njegovi domovini.

Kralja kraljev, senco vsemogočnega, božjega namestnika na zemlji, središče vesoljstva in kakor so se še glasili razni naslovi perzijskega šaha so ležili najboljši francoski zdravniki nad dve leti, pa mu niso mogli pomagati. Leta 1925 je Ahmed Mirza opustil za vedno misel, da bi se vrnil v Perzijo. Poslal je svojega brata, da bi ga zastopal v perzijski prestolici, sam je pa užival v Parizu vse sladkosti življenja. Njegove dragulje so cenili na 400 milijonov dolarjev in zato ni čuda, da so mu bile na razpolago vse pariške lepote. Nad 3 milijone dolarjev je zaigral mladi šah po pariških igralnicah. Spočetka ni nič kazalo, da zaide na kriva pota. Po sečal je evropske vladarje in večkrat se je vračal v Perzijo. Denarja je rabil mnogo, vendar pa svojega znamenitega dragulja »Veliki Mogul« ni prodal. Zapravljalost in razuzdanost je menda podedoval po svojem dedu Mozafferu-ed-Dinu, ki je l. 1905 v Parizu delil dijamante kakor pečen kostanj. Če je kdo občudoval njegove dragulje, je segel v žep, potegnil iz njega dragulj in ga podaril dotičnemu. Kdor se je znal Ahmedu Mirzi prilivati, je lahko računal na bogata darila. Šah je prirejal sijajne pojedine na svojih jabsi, kar ga je stalo nad milijon



in varuje ne samo belo temveč tudi barvano perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje



in še predno so mogli preprečiti, je ustrelil za svojo pastorko, ki se je v strahu pred nasilnežem skrila pod posteljo. »Beštija, zdaj je konec tvoje trme! je zaklical. V naslednjem trenutku je naperil samokres proti sebi in sprožil, ne da bi se zadel.

Potem je odšel mirno iz sobe, Gorečnikovi so pa planili k Heleni. Toda vsaka pomoč je bila zaman, kajti dekle je bilo že mrtvo. Zadel sta jo dve krogli, obe rani sta bili smrtni. Ker je bil Model znan kot velik nasilnež, si Gorečnikovi niso upali iz hiše. Vrgli so skozi okno na cesto listek, na katerem je bilo napisano, da je Model umoril svoj pastorko. Listek je našel neki šofer in obvestil policijo.

Policija je Modla aretirala v gostilni, ki je v isti hiši. Sedel je pri kozarcu pelinkovca popolnoma miren in se pustil brez obotavljanja aretirati in odpeljati na policijo. Morilec je bil zelo cinčen in je pri zaslišanju zatrjeval, da je imel namen pokončiti vso rodbino. Dekle se mu je posebno zamerilo, ker je baje lagalo. Zato ji je hotel dati pošteno lekcijo! Pozneje je pred preiskovalnim sodnikom zatrjeval, da se ničesar ne spominja, češ, da je bil na predvečer zločina popolnoma pijan. Policija je pa ugotovila, da je bil trezen.

Epilog zločina se je odigral te dni. Pred graškim senatom se je v ponedeljek začela razprava proti Modlu. Morilec se je agovarjal, da se ničesar ne spominja, ker je bil pijan. Priče in tudi žena so ga slikale kot brutalnega človeka, ki je često pretepal ženo in pastorko.

Zdravniški izvedenci so izjavili, da je obtoženec popolnoma normalen. Dejanje je izvršil pri popolni zavesti. Sodišče je stavilo porotnikom tri vprašanja: glede uničenja družinskega miru, glede zavratnega umora in dodatno vprašanje, če je dejanje izvršil v duševni zmedenosti. Porotniki so prvi dve vprašanji soglasno potrdili, tretje pa zanikali, na kar je bil Ivan Model obsojen na 15 let težke ječe. Kazen je mirno sprejel.

dolarjev. Samo oprema njegove kuhinje je bila vredna 25 milijonov dolarjev.

Krvni krst

Vodon ali vaudon se imenuje skrivnostna in krvava misterija, razširjena med prebivalci Antila. Ameriški raziskovalec Seabrook je prišel nedavno v trdnjavo kačjega kulta na Haitih, kjer je ostal več mesecev. Njegovo opisovanje zamorske magije in čarovništva je zelo zanimivo in napeto. Prišasti vodonskega kulta so pokazali Seabrooku krvni krst.

Obred se vrši na kraju, katerega določijo nalašč v ta namen. Tam stoji oltar, na katerem so razen lesene kače razni predmeti, kakor francoski križ, ogrlice iz gadjih vretenc, posode sadja in zelenjave, steklenice sirupa, malinovega soka, rumna itd. V obredu samem so celo sledovi krščanstva, vse skupaj se pa odlikuje po veliki krutosti. Hči poglavarja plemena se je zasukala v divjem plesu, med katerim je rezala svetim petelinom glave. Končno je odrezala glavo velikemu belemu puranu. Divjaki so prestregli puranovo kri v porcelanaste sodečice in se poskropili z njo.

Najbolj preteštvil je oni del obreda, ki se nanaša na preseljevanje človeške duše v živalsko in nasprotno. Pred zvezanim kozlom kleči dekle in čarovnik poje nad njeno glavo. Dekle in kozel sta ovčana z rdečimi rožami. Čarovnikove roke neprestano krožijo nad glavami obeh žrtev. Kar se zazdi, da se je deklina duša preselila v kozla. Dekle zamekeče, kozel se pa zasmje. Končno zasadi čarovnik kozlu nož v vrat, nekaj krvi prestreže v skledo in polije z njo deklata, večino kozlovo krvi pa mora dekle popiti.

Roman

— Recepција bo prav za prav prire-

nete vstopiti brez dovoljenja v tuje

karakterističnimi potezami tipičnega
orientalca. Ob tem času je bil sprt z
indijsko vlado, a francoska ga je bila
izgnala. Bil je prav za prav francoski

kjer je dobil stano primerno službo, obenem je pa prevzel težko nalogo spraviti v red nekoliko zadolžena posestva.

Latzlo je bil obsojen na poldrugo leto ječe. Zastavljalnica ga je namreč tožila zaradi oderuštva.

Uredile Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inšerati del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.